

NOTA INFORMATIVĂ
la proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative
(privind excluderea certificatului de integritate)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul de Lege pentru modificarea unor acte legislative a fost elaborat de Ministerul Justiției.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite.

La data de 26 aprilie 2018 Parlamentul a adoptat Legea nr. 74 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prin care au fost aduse modificări la Legea integrității nr. 82/2017.

O modificare esențială a fost instituirea certificatului de integritate care urmează a fi prezentat de către candidații la funcțiile de judecător, precum și la solicitarea conducătorilor entităților publice, **în cazul procedurilor de angajare prin concurs, sau a persoanelor fizice care intenționează să candideze pentru ocuparea funcțiilor publice eligibile.**

Potrivit art. 31¹ din Legea nr. 82/2017, *certificatul de integritate include informația despre actele de constatare rămase definitive în ultimii 3 ani în privința persoanelor, despre averile nejustificate constatate, conflictele de interese consumate constatate, restricțiile încălcate constatate, incompatibilitățile nesoluționate constatate, limitările încălcate constatate și interdicțiile de a ocupa o funcție publică sau de demnitate publică, ce derivă din actele de constatare ale Autorității Naționale de Integritate sau din hotărârile judecătorești, care au rămas definitive.*

Deși relativ nouă, instituția certificatului de integritate s-a dovedit a fi un mecanism neeficient în sporirea integrității, reducerea vulnerabilităților și a riscurilor de corupție, acesta doar creînd o serie de formalități inutile la ocuparea funcțiilor.

Astfel, prezentarea certificatului menționat la numirea în funcție confirmă integritatea persoanei de pînă la numirea în funcție a acesteia, nu și faptul că pe parcursul exercitării funcției aceasta va da dovadă de aceleași calități. **Scopul primordial este ca inclusiv după numirea persoanei în funcția respectivă și pe întreg parcursul exercitării funcției (mandatului) aceasta să dea dovadă de un nivel de integritate înalt. Or încrederea societății în acțiunile persoanei ce ocupă funcția înaltă în stat rezultă din acțiunile întreprinse și deciziile luate de către aceasta în perioada în care deține funcția (exercită mandatul).**

Trebuie de menționat că identificarea prin intermediul certificatului de integritate a persoanelor cu un nivel de integritate scăzut și ușor coruptibile **este eronată prin destinație or, pînă la numirea acestora în funcția importantă în stat, persoanele respective nu sunt factori de decizie și comportamentul acestora în situații care ar pune la îndoială integritatea lor nu poate fi cunoscut din timp.**

Astfel, trebuie de subliniat că nu este supusă riscului de corupție nemijlocit persoana care urmează să acceadă în funcție importantă în stat, ci funcția care dă persoanei ce o deține dreptul de a lua decizii, în rezultat respectarea exigenței privind integritatea persoanei fiind mult mai necesară după ocuparea funcției.

Menționăm că, legislația națională deține suficiente mecanisme de verificare a integrității profesionale (Legea integrității nr. 82/2017; Legea nr.132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate; Legea nr. 133/2016 privind declararea averii și a intereselor personale; Codul penal; Codul de procedură penală) care pot stabili dacă persoana ulterior investirii în funcție nu este integră sau este coruptă.

3. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

În scopul excluderii certificatului de integritate *proiectul Legii pentru modificarea unor pentru modificarea unor acte legislative (privind excluderea certificatului de integritate)* vine cu modificări și ajustări a următoarelor acte normative:

- Legea nr. 544/1995 cu privire la statutul judecătorului se modifică în sensul excluderii de la articolul 9, alineatul (8) a cuvintelor „Autoritatea Națională de Integritate certificatului de integritate și de la”, pentru a anula necesitatea prezentării certificatului de integritate de către candidații la funcțiile vacante de judecător, de vicepreședinte și de președinte al instanței judecătorești;

- Legea nr. 132/2016 cu privire la Autoritatea Națională de Integritate se modifică în sensul abrogării articolul 7, alineatul (3), litera i), prin care Autoritatea Națională de Integritate este abilitată cu competența de a elibera certificatul de integritate;

Astfel, potrivit art. 5 din legea menționată *Autoritatea Națională de Integritate are misiunea de a asigura integritatea în exercitarea funcției publice sau funcției de demnitate publică și prevenirea corupției prin realizarea controlului averii și al intereselor personale și privind respectarea regimului juridic al conflictelor de interese, al incompatibilităților și al restricțiilor*, iar excluderea atribuției privind eliberarea certificatului de integritate ce constituie un formalism exagerat va permite Autorității Naționale de Integritate **să concentreze resursele umane și financiare în vederea executării funcțiilor de bază ale acesteia.**

- Legea integrității nr. 82/2017, se modifică în sensul excluderii articolul 31¹ prin

care este reglementat conținutul și modul de eliberare a certificatului de integritate.

4. Fundamentarea economico-financiară

Proiectul nu implică cheltuieli din bugetul de stat.

5. Modul de incorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare

Drept urmare a adoptării prezentului proiect nu va fi necesară modificarea altor acte normative.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239 din 13 noiembrie 2008 privind transparența în procesul decizional, proiectul legii a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Justiției www.justice.gov.md, la directoriul *Transparența decizională*, secțiunea *Proiecte de acte normative remise spre coordonare*.

Secretar de stat

Radu FOLTEA